

כתובים

עבתימו חבליהם	4019 תהלים ב,ג לו"ר קורדייש"ש for cordes
בר צידה, מזון	4020 תהלים ב,יב גרנישמיני"ט garnishment
שתו השחיתו	4021 תהלים ג,ו גשטיריני"ט gasterent
נסה להתנצץ	4022 תהלים ד,ו ריפלינבי"ד reflenber
רצון הבאת שלום, הרגעה	4023 תהלים ה,יג אפימיני"ט apeiement
אמלל נבך היחס הרגיל:	4024 תהלים ו,ג קונפונדו"ץ confonduz כפי הנראה ביחס-הנושא (היחס הרגיל: confondud).
עששית פנס עששית, פנס הלצו חסר בדפוסים, אבל מתאים להסבר של רשי"י: "עין שמאורה כהה ודומה לו כאלו הוא רואה דרך זכוכית שכנגד עיניו".	4025 תהלים ו,ח לנטירני"א lanterne הלצו חסר בדפוסים, אבל מתאים להסבר של רשי"י: "עין שמאורה כהה ודומה לו כאלו הוא רואה דרך זכוכית שכנגד עיניו".
מרזם מקום להימלט	4026 תהלים ז,ח ריפוש"א refuse חסר בכתב-היד.
ילטוש לצחצח	4027 תהלים ז,יג פורבי"ד forbir חסר בכתב-היד.
צנה מכלאות-צאן	4028 תהלים ח,ח אונילדי"ץ oveildiz

תהלים

אשרי התענוגים	4011 תהלים א,א לי"ש פליישמיני"ץ les pleisenz כוונת לע"ז זה, החסר בכתב-היד, ולכאורה אינו מאח רשי"י (וכן גם שני הלצוים הבאים י), להסביר את צורת הריבוי של "אשרי". יכספר תהלים נוספו הרבה לעזים, שאינם נמצאים בכתב-היד העתיקים.
שתול נטוע	4012 תהלים א,ג פלנטי"ץ plantez היינו מצפים לצורה פלנטי"ד, אבל גם plantez יכול להיות יחיד.
[פלגי] [פלגים] נחלים	4013 תהלים א,ג ריזיר"ש riwiers
יבול לנבול	4014 תהלים א,ג פליישטר"א fleistre
כמוץ כמו מוץ	4015 תהלים א,ד קרי"ם בל"א com bale גם לעז זה, וכל הבאים אחריו, עד אפימיני"ט (ה, יג) חסרים בכתב-היד.
דוהנים	4016 תהלים ב,ב שיניור"ש seniors
אצילים, אדונים	4017 תהלים ב,ב פורקונשיליריני"ט porconsilierent
נודוד התייעצו	4018 תהלים ב,ג ננתקה את מוסרדחתימו דישרונפומ"ש לו"ר קוניונגלי"ש desronpoms lor conjongles נקרעה את כבליהם

המלה	4038 תהלים ז,ז	לדך	4029 תהלים ט,י
צִיין, יָחַד	דֵּשֶׁבֶר דֵּשֶׁבֶר	למודק, למדוכוך	א"ל אַמִּינִצִּי"ד
חסר בכתב-היד. פירוש הביטוי: "קבע ה' את גודל המאמינים בך, שיהיה מיחוד ושוטה מגול עובדי עברה וזה, על ידי כך שחשפיע עליהם חסדך".			a l'aminé הלוע חסר בכתב-היד וכפי שהוא מופיע בדפוסים א"י לאמינטייה קשה לפענחו על כל מרכיבו. מה שכרוז, הוא השורש mince ידק, רק, או אולי השורש menu "קטן, זעיר": השאר השערה.
חלד	4039 תהלים ז,יד	משפט	4030 תהלים ט,ז
חלודה	רֵדוּיֵלֵא רֵדוּיֵלֵא	משפט, ענישה	יוֹסִטִּצִּא justice
ר' אהיל מס' 200. כאן וכן להלן (מס' 4080) רש"י דואה במשמעות "זקנה" השאלה ציורית מ"חלודה".			חסר בכתב-היד.
אחסה	4040 תהלים יח,ג	יתר הקשת	4031 תהלים יא,ב
לתח מחסה	אֲבִרִיאִי"ר אֲבִרִיאִי"ר	קורד"א דאר"ק corde d'arc יתר של קשת	חסר בכתב-היד.
אולי היה לפועל גם משמעות סכילה "לקבל מחסה, לחסות".			
כאפו	4041 תהלים יח,ט	לירוח	4032 תהלים יא,ב
בנחיריו	אִי"ן שִׁי"ש נְרִילִישׁ	לזורק	א"ה גִּטִּי"ר a geter
	en ses nariles		חסר בכתב-היד.
	חסר בכתב-היד.		
ירד	4042 תהלים יח,י	פסו	4033 תהלים יב,ב
א"י אַטִּינִבִּישׁ e atenvist והדק, ורקע		חסרו, נעלמו	פִּילִירִינִט feilirent
קשה לקבוע מה כוונתו של רש"י בפירוש שני זה, כי אין הוא מוסיף דבר על הלוע. השערתו היא, שהוא נחוץ "ירד" מלשון "ירד", והוא כמו "זרקע שמים".			חסר בכתב-היד.
חסר בכתב-היד.			
עברו	4043 תהלים יח,ג	רגל	4035 תהלים טו,ג
חודרים	טְרִישְׁפִּשִׁינִט trespasent	הלשין	אִינְקוּשׁ"א encusa
			חסר בכתב-היד.
מערו	4044 תהלים יח,ז	נשא	4036 תהלים טו,ג
החליקו	אִישְׁקוֹלוֹרִינִטִּט	העביר	רִפּוֹרֵט"א reporta
	escolorgierent	חסר בכתב-היד. נראה, שכוונת רש"י לומר, שהצדיק לא העביר על עצמו את חרפתו של הפרשע, על ידי כך שדאג להעשיתו בדין.	
	חסר בכתב-היד.		
[קסלי] [קסולי]	4045 תהלים יח,ז	מהרו	4037 תהלים טז,ד
קסול	כִּיבִילִ"א chevile	העניקו	דוֹאִירִינִט doerent
	צדח היחיד תמוה..	חסר בכתב-היד. המשמעות: "אחר מהרו: העניקו מתנוח - הקריבו קורבנות-לא לא אחר". המופע קשור לשם-העצם "מהור", מענק-נישואין.	
נפת	4046 תהלים יט,א		
חלות-דבש	בְּרִישְׁקִישׁ bresches		
	חסר בכתב-היד.		

- 4047 תהלים כב, טז (מלקוחי) [מלקוחים] פלי"ש paleis
 חך קומנדרייא"ה comandreie תהלים לא, ו
 חסר ככתבי-היד.
- 4048 תהלים כב, טז (מלקוחי) [מלקוחים] טינלי"ש tenalies
 צבת חסר ככתבי-היד.
- 4049 תהלים כה, ה הדריכני אדריצ"א מו"י adrece moi הפנה אותי
 חסר ככתבי-היד. כאן יש חיזוק לדעונו של מנחם
 בנית, שהרכה פירושים מבוססים על דמיון צלילים
 בין עברית לצרפתית.
- 4050 תהלים כג, ג תמשכני אטורי"ר"ש מו"י
 תמשוך אותי atreiras moi
 חסר ככתבי-היד.
- 4051 תהלים כט, ג הרעים טורמינטו"ש tormentos
 נתון בסערה חסר ככתבי-היד. היינו מצפים לפועל, ולא לתואר,
 אך קשה לרדן כשיש לפיננו רק גרסת הדפוסים
 (טורמינטאו"ש).
- 4052 תהלים כט, ז הצב חותך
 טיילנ"ט teilant חסר ככתבי-היד.
- 4053 תהלים כט, ט יחולל קריא"ה cree
 בורא חסר ככתבי-היד.
- 4054 תהלים ל, יב פתחת אלשקיא"ש alaschias
 התרף חסר ככתבי-היד.
- 4055 תהלים לא, ג מצודות פלישי"ש pleisiz יישובים
 המוקפים גדר חסר ככתבי-היד.
- 4056 תהלים לא, ד תנחני מינר"ש מו"י meneras moi תוליד אותי
 חסר ככתבי-היד. ריפינטירונ"ט repentiront תחרטו
- 4057 תהלים לא, ו אפקיד אפקיד
 חסר ככתבי-היד.
- 4058 תהלים לא, ט הסגרתני ליבר"ש מו"י
 הסגרת אותי, מסרת אותי
 livres moi חסר ככתבי-היד.
- 4059 תהלים לא, יב למידעי לחבריי
 אמי"ש קונפייני"ץ a mes conpeinz
 חסר ככתבי-היד. הגרסה שבדפוסים
 "אמישקטייני"ץ הייתה מחאימה יותר לפענוח
 a mes cheteinz ("למפקדי"), אבל אין זה מתקבל
 על הדעת לפי הענין.
- 4060 תהלים לא, יד (דבת) [דבה] פרלידי"ץ
 דיבור, רכילות parlediz
- 4061 תהלים לב, א נשוי סלוח
 אינפרדוני"ץ enpardonez
 כלומר מי שנשלחו לו עוונותיו. הצורה היא כפי
 הנראה יחסת-הנושא. משמעות הקידומת en- לא
 ברורה. חסר ככתבי-היד.
- 4062 תהלים לד, ג תהלהל ש"י פורונטר"א se porwantra
 תשתבח
- 4063 תהלים לד, יא כל טוב נישו"ן ביי"ן nesun bien
 לא שום טוב חסר ככתבי-היד. רש"י רוצה להסביר, שהשליה
 הופכת את "כל" לשליה מחלטת. לא שדורשי ה'
 לא יחסרו כל טוב, כלומר כל טוב לא יחסר להם, אבל
 קצת טוב כן יחסר להם, אלא ככלל לא יהיה להם
 חסרון של טוב.
- 4064 תהלים לד, יז (פני) [פנים] הכעסים
 לי"ש אירי"ש les ires
- 4065 תהלים לד, כג יאשמו יתחרטו
 ריפינטירונ"ט repentiront

מצעדי גבר צעדי הגיבור	4075 תהלים לו, כג לי"ש פ"ש ד"ו פור"ט les pas du fort	לנפשי לעצמי a moi meisme	4066 תהלים לה, ג אמרו" מאישמ"א
כוננו סודרו, הוכנו	4076 תהלים לו, כג פורינ"ט אפיטיי"ץ furent afeitiez	שואה ערפל	4067 תהלים לה, ח ברואינ"א bruine
מתם שלם, מושלם	4077 תהלים לח, ד אנטייר"ן anterin	נכים מונמכים, פחותי ערך	4068 תהלים לה, טו אמינושיי"ץ amenuisiez
עוית עילפון, הלם, מבוכה	4078 תהלים לח, ז איטורדישר"ן estordison	(משפטיך) (משפטים) משפט, עונשים	4069 תהלים לו, ז יושטיצ"א justice
מחסום לפי (כזמם לפי בהמה)	4079 תהלים לט, ב אמושלמינ"ט amuslment	חלק לחלק a la partie	4070 תהלים לו, יב א"ה ל"א פרטיא"ה הלעז הזה, המופיע בסוגריים, מזור מכמה כחינות: (א) "חלק" אינו מופיע כלל בפסוק, רק בהסבר של רש"י: "אל תבוא עמי רגל הרשעים הללו בעצ קבול שכר להיות חלקם עם הצדיקים"; (ב) ככל אופן אין "חלק" זה זקוק לכל הסבר; (ג) הקדמת שתי המליות a la ("אל ה' ל-") מפליאה ביותר, כי חלק מצוי כפירוש בלי קידומת.
(חלדי) [חלד] חלודה	4080 תהלים לט, ו רדויל"א redoile ר' לעיל מס' 4039.		
טיט היין פיצה טובענית	4081 תהלים מג, ג פניי"ש fanjias		
ערך להערין	4082 תהלים מו, ו אפרישיי"ר aprisier	תחרו להתגרוח	4071 תהלים לו, א אאטי"ר aatir
על עקב בעקבותיו	4083 תהלים מט, ז אי"ן שי"ש טרצי"ש en ses traces	ימלו ייכרתו	4072 תהלים לז, ב שירונ"ט טרנקי"ץ seront tranchiez
יחשב יהא נחשב חסר ככתבי"ד. ההשערה היא אפוא לפי גרסות הרפוסים בלבד ("פנישו"ט"), וההנחה היא, שלפנינו כינוי פעול של feindre.	4084 תהלים מז, ח פיני"ו שוי"ט feini soit	וחרק וחרוק e reschiniant	4073 תהלים לז, ב א"י רישקינאינ"ט חסר ככתבי"ד. בדפוסים "ארקיני"ט". פענחתי כאילו הסתמך הפרשן רק על הצורה שלפניו, והיא בינוני פועל, בלי להתחשב במשמעות ההווה שלה. יכול גם להיות שיש לקרוא e reschiniant ("וחרוקים") מפני שהמשפט מתייחס לרשעים ככלל.
אעבר בסך הולך בדרך (בעלייה לרגל)	4085 תהלים מז, ח פש"א וויא"ה pase woie		
למלה וויא"ה ("דרך") יש משמעות מיוחדת של עלייה לרגל. חסר ככתבי"ד.		פתחו להתחיל	4074 תהלים לז, ד אינקומנציי"ר encomancier

- 4086 תהלים מב,ה אורי"א אר"ץ שינבל"א יוצא לדרך יחד
 awoie oz senble אתם חסר בכתיב-היד. השחזור שלי השערה בלבד.
 בדפוסים קוראים: אשור-אמון שנבל"א. ואני
 מניח, שהט"ת נכנסה בטעות, ולפניו הפועל
 awoier ("לצאת לדרך") בהווה, או אולי אורי"א
 awoiereie בעתיד, ואח השערה הזאת מחזק המקום
 הורג של הגרשיים. מר"ץ שגיא שכיחה במקום
 אר"ץ oz ("הם") ר-senble (לטינית simul) "יחד".
 כדי לאמת את ההשערה, היה רצוי למצוא דוגמאות
 של שימוש ב-senble בתור מלה-חיבור אחרית
 (postpositio), ואז oz senble יחד אתם.
- 4087 תהלים מב,ח צנור"ך טי"ש קינ"ל"ש res chenels זרמי"ך
 "צינור" שימש, כמו היום, להעברת נוזלים (קרוכ
 לעברית "קנה") וגם זרם מים.
- 4088 תהלים מג,ג ינחוני יוליכו אותי
 meneront moi
- 4089 תהלים מד,יב זריתנו פיזרת אותנו
 apandis nos
- 4090 תהלים מה,ו שנונים אגוישי"ץ מוחודדים, מושחזים
 aguisiez
- 4091 תהלים מה,ט שן איוויר"א iwoire שנהב
- 4092 תהלים מה,יד משבצות משבצות
 chatons היינו מצפים לכתיב chastons; אולי זו צורה
 מאוחרת, כמו הרבה לעים שכספר תהלים.
- 4093 תהלים מד,ד יחמרו יגרזילירונו"ט regrezileront תכווצו
- 4094 תהלים מו,ה פלגיו פלגיו
 ses ruiseils שי"ש רוישיל"ש
- 4095 תהלים מח,ג קונטריד"א contrede חבל ארץ
 חסר בכתיב-היד. בדפוסים: קונטריא"ה contree.
 צורה מאוחרת, המצביעה לכאורה על זמן חיבור
 הלועים, שאינם מצויים בכתיב-היד. מעניין, שבין
 שלושת הפירושים של רש"י, אחד "כלה של יופי"
 מסתמך על דמיון הצלילים עם היוונית Nymphē
 ("כלה"), "שכן קורץ בכרכי הים לכלה ננפי".
- 4096 תהלים מח,ג אנגלי"ש angles פינוח, זוויות
 [ירכתי] [ירכתים]
- 4097 תהלים מח,ו פורני"ט אטורדי"ץ furent atordiz נדהמו
 נחפזו
- 4098 תהלים מט,ב חלד רידויל"א redoile חלודה
 פירוש רש"י: "היא הארץ על שם שהיא נושנת
 וחלודה".
- 4099 תהלים מט,ד ירצו ריטריירונו"ט retreiront יתארו, יספרו
- 4100 תהלים נ,ב מכלל פרימיני"ט parement עיטור
- 4101 תהלים נ,ט [מכלאתיך] [מכלאות] דיר
 פר"ק parc
- 4102 תהלים נ"א זיז אישמובימיני"ט esmovement התנועעות
- 4103 תהלים נ"ט תצמיד איושט"ש ajostas צירפת
 חסר בכתיב-היד: הפענוח הוא השערה מופקפקת
 בלבד. בדפוסים קוראים: "אגוטא"ש". צריך היה
 אפוא להניח, שהשי"ן הראשונה נפלה, וכא גימ"ל
 במקום יו"ד (דבר שאינו רחוק, כי ה-g הצרפתית היא
 לפעמים יו"ד ולפעמים גימ"ל). תרגום העתיד של
 הפסוק בעבר הוא הגיוני בהתאם לתחילת הפסוק
 "פיך שלחת כרעה", כאילו כתוב: "ותצמד לשונך"

מרמה. המשמעות של הלצן, "לחבר, להוסיף" מתאימה לעניין.	porjajiez שווה ל־porchachiez, אסימילציה במקום porchachiez.		
4104 תהלים נז, ו אישרציני"ר esraciner הגרסה שבדפוסים היא כפי הנראה שחזור מאוחר.	4115 תהלים נח, ט לימצ"א limace	ושרשך לעקוד	שבלול שבלול ערום
4105 תהלים נה, י דיפא"י defai צודה זו של ציורי מפורקפת.	4116 תהלים נח, ט טלפ"א talpe	בלע השמד, בטל	אשת חפרפרת
4106 תהלים נה, כא טינדי"ט tendit	4117 תהלים סח, יד פלומי"ש plumes	שלח הרשיט	[כנפני] [כנפים] נרצות
4107 תהלים נז, ב גולושני"ר goloser במשמעות: "צופה רשע לצדיק..."	4118 תהלים טג, ג פי"ל fil המשמעות היסודית של fil הוא חוט, אך בהשאלה, בין השאר, זרם (גם היזם אומרים בצרפתית au fil de l'eau, "זרם המים").	שאפני לצפות	שבלח זרם
4108 תהלים נו, ז טרצי"ש traces	4119 תהלים ע, ד אי"ן שי"ש טרצי"ש en ses traces	[עקבי] [עקבים] עקבות	על עקב בעקבותיו
4109 תהלים נז, ד גולושני"ט מר"י golosant moi לי	4120 תהלים עה, ט וינר"ש winos רשי" רואה כ"חמר" תואר (או אולי שם סמוך) המצביע על חוזק היין. כפי הנראה הוא רואה ניגוד בין יין ייני לבין יין מיסי"ר (eveis).	שאפי הצופה לי	חמר ייני
4110 תהלים נז, ה אי"ן פנבלויני"ן en fanbloianz	4121 תהלים עז, ד פשמי"ר pasmer	להטיים בין הלהטיים	חמר ייני
4111 תהלים נז, ז קליני"א clina	4122 תהלים עז, כ טרצי"ש traces	כסף הטה, הרכין	על עקב בעקבותיו
4112 תהלים נח, ג קונטרפישי"ן contrepesez כלומר: (אחם) מטים את כף המאזניים לרעה בכל כוחכם, כשימכם משקל רב כנגד הטובה.	4123 תהלים עט, ה אינפרינמיני"ט enprenment	תפלוסון מכריעים	ותתעטף להתעלף
4113 תהלים נח, ז מישיליר"ש meselers	4124 תהלים עט, יא אינמורינדי"א enmorinede	מלחעות לסתות	[עקבותיך] [עקבות] עקבות
4114 תהלים נח, ח שייני"ט פוריאיי"ן seient porjajiez האל"ף שבלצו נחוצה כדי שלא ייכתבו שלוש יודיין (או אפילו ארבע) בזו אחר זו. אם הנחת נכתה,		יתמללו שיהיו נרדפים	תמותה גוססת (שהמיתה) נכנסה לתוכה

- 4125 תהלים פג"ד
קרדונ"ש chardons
ר' אה"ל מס' 110.
- 4126 תהלים פג, טז
טורכיילו"ן torbeilon
- 4127 תהלים פט, יח
אפיימינט
apeiement
- 4128 תהלים פט, לו
פיילנצ"א feilance
חסר בכתב-יד. הלצו אינו מתרגם את הפועל, אלא את המושג, שהוא מיצג.
- 4129 תהלים צא, יב
אצופי"ר açoper
- 4130 תהלים קא, ג
דישטוליטי"ש destoletes
כדפוטים: דישטולמינט destolment ("עיוות").
- 4131 תהלים קב, כא
אינמוריניד"א enmorinede
ר' לעיל מס' 4124.
- 4132 תהלים קד, יח
אברימינט abriement
כדפוטים: אברי"א abri (אותה משמעות).
- 4133 תהלים קד, כה
לריי"ש larjes
סימן הריבוי (s) מופיע בכל הגרסאות, אף שהפסוק כלשון יחיד, "אולי בהשפעת "ידיים", כאילו נאמר "ידיים רחבות".
- 4134 תהלים קה, ג
פורונטיי"ן וו"ש porwantez vos התפארו
מלה כמלה: "פארו אתכם (את עצמכם)". הו"ו הכפולה שבכל כתב-יד (גם לעיל מס' 4062) מצביעה אולי על נוסח porwantez, בהשפעת ה"ו של הקידומת, או שהסופרים השתמשו כבר בשיטת הכפלת האות לסימן העיצור.
- 4135 תהלים קט, ח
פריבושטיא"ה provostie
אפשר גם לקרוא פריבושטיא"ה provostie.
- 4136 תהלים קט, יא
שיי"ט אצופי"ץ seit açopez
ינקש יהא נתקל
- 4137 תהלים קט, יג
שארטרמיר"א (?)
חסר בכתב-יד. כדפוטים יש פירוש ארוך של רש"י על פסוק י"א, אך למעשה צריך לחלק אותו לקטעים שונים. "בדור אחר" הוא דה"מ מפסוק יג, הלצו הנ"ל מתייחס ל"ימח שמם" שבאותו פסוק. קשה לפענח אותו, הדבר הנראה ודאי הוא, שתחילתו שר"ט sart ("עקירה, השמה, מחיקה, מיגור"), אולי שרטידור"א sartedure.
- 4138 תהלים קט, יא
פיילנצ"א feilance
מחסור (חשד)
רש"י מסביר, שכל חשד הוא חוסר ביטחון, ולכן הגורן "כזב", שמוכנו היסודי "חסר" ("אשר לא יכזבו מימיו"), הפך לענין חשד.
- 4139 תהלים קיט, ה
שהי"ט soheit
הלצו אינו מתרגם את "אחלי", כי אם המושג שמשפט המתחיל בו מכטא ("אחליות" כלשון רש"י).
- 4140 תהלים קיט, לג
טרצי"ש traces
רש"י מפרש: "אצרנה עקב": "אשמרנה בכל מעלותיה ועקבי נתיבותיה", כלומר כהליכה צמודה לדברי תורה, כמי שהולך בעקבות חכרו.
- 4141 תהלים קיט, קכ
הירצי"ר hericier
סמר לסמר
- 4142 תהלים קיט, קכב
גרנטי"ר garantir
להיות אחראי
לפי גרסאות אחרות, יש לקרוא גרנטי"ש garantis, אותו פועל בציווי, כמו המקור העברי.
- גלגל
קרדות (= קרץ)
- [סופתך] [סופה]
מערכולת
- [רצונך] [רצון]
הכאח שלום, הרגעה
- אכזב
מחסור
- תגף
להיכשל
- סטים
עיוותים
- תמותה
גוססת
- מחסה
מחסה
- רחב ידיים
רחבים
- התהללו

שלג שלג	4152 תהלים קמח,ח. נ"י"ף neif	[אשפתו] [אשפה] אשפה, תלי (לחיצים)	4143 תהלים כזה,ה cuivre קירבר"א
קטור ערפל	4153 תהלים קמח,ח. ברואינ"א bruine ר' להלן מס' 4239.	[חצנו] [חצן] חיק	4144 תהלים קטז, אישיל"א aisele

הפירוש אינו יכול להיות כאן לא "בית שחיי" ולא "מרפק", אלא חצן כמו חוצן, הזורח שבין החזה לברכיים.

משלי

סופה	4154 משלי א,כז טורביי"ל torbeil נחשול (סופת-נחשול)	ברקים ברקים	4145 תהלים קלה,ז aisloides אישלויד"ש
כמה כחבייד והרפוסים גורסים טורביילון torbeilon, באותה משמעות.		[כפכה] [כף] כפייה	4146 תהלים קטטה, דשטריינט destreint
[משוכת] [משוכה] הוללות, שוככות	4155 משלי א,לב אינויישדור"א enweisdure חסר בדפוסים.	עכשוב עכביש	4147 תהלים קמד, איריני"א ireinie
תגוף להיכשל	4156 משלי ג,כג אצופי"ר açoper חסר בדפוסים. ר' אה"ל מס' 2040.	בדפוסים הפירוש על הפסוק מתחיל: "חמת לשון אוס כמו חמת תנינים יינם שאם תפרשהו לשון אף [חמה, חרץ-אף] וכי לשון אף נופל אצל יין אלא לשון אוס ירצוש בלע"ז. במבט ראשון היה מקום לחשוב, שמדובר במלה מלשון wice (מוס, עיוות), אך נראה יותר, שהלעז הזה נכנס בטעות, ואינו אלא ירנו"ש winos (ר' לעיל מס' 4120). תרגום של "חמר" וקשור עם יין. אולי יש כאן גם בלבל בין "חמת" ל"חמר", ששניהם ענינים יין.	
חבק לקפל	4157 משלי ו,י פליי"ר pleier בדפוסים קוראים אבראצ"ר (קרי: אברצ"ר) abracier ("לחבק").		4148 תהלים קמד,יג גובירני"ל gouverneil כפי הנראה רש"י ראה ב"מזינו" לשון "מוזן".
מלל לחך	4158 משלי ו,יג פרייא"ר freier חסר בדפוסים. האל"ף נוספה, כי אין כותבים שלוש יוד"ן בזה אחר זו, ופרי"ר היה קשה לפענח.	רצון סיפוק, הרגעה	4149 תהלים קמה,טז apeiement אפיימינט
[עפעפים] [עפעפים] חלונות קטנים	4159 משלי ו,כה לוישיט"ש luisets חסר בדפוסים. כפי הנראה, הלעז הוא מן מליצה לתאר את העיניים הקרצות. ר' מילונג של רפאל לר, מס' 548 (אינו מחייחס לפסוק זה).	כפור כפור	4150 תהלים קמז,טז jelede ייליד"א
נפתי	4160 משלי ז,ז וינטילי"ר wenteler להנף (בכיוון הרוח) חסר בדפוסים.	כרד קרח	4151 תהלים קמח,ח glace גלצ"א

קנאה כעס	4170 משלי יד, יג אטאינ"א atafne חסר בדפוסים.	חוג מחוגה	4161 משלי ח, כז קונפ"ש compas
רוח רצון, מצב רוח	4171 משלי טו, יג טלינ"ט talent	חוג סגר	4162 משלי ח, כז אפיִיִּחַל afichal כל ההסגר השני הזה חסר בדפוסים. בכתיב אחרים קוראים אפיִיִּחַל afichiel, צורה אחרת של אוהה מלה; בכתיב אחד: קלופיִיִּחַר clofichier (ילקבו כמסמר) ובאחד: אישקופלייִר, שאינו נתון מובן משכיע רצון.
משפט עונש	4172 משלי טז, יא יִשְׁטִיִּצ״א justice	שכר סכר	4163 משלי יא, יח אישקלוש״א escluse בדפוסים קוראים: קרוניאל; אולי יש לתקן: קְרִדְנִיִּל chardonel ("ציר" של רלח וכדומה). אם השערתנו נכונה, צריך לראות ב"ציר" גם כן מהקן לסנידה, המאפשר לשמור על דברי חפץ.
צוף חלח רבש	4173 משלי טז, כד ברישק״א bresche	ברכה שפע	4164 משלי יא, כה פוישוִן״ן foison
איש גבר	4174 משלי יח, ד ביִר ber	רצון הבאת שלום, הרגעה	4165 משלי יא, כז אפיימיני״ט apeiement
כוננו רש״י, שלא מדובר כאן באיש סחם, אלא בכעל תכונתו גבריות (הוא יחסתינשא של baron). חסר בדפוסים.	4175 משלי יט, כד פינדידור״א fendedure חסר בכתיב הידי.	נעה למוטט	4166 משלי יב, ח אישקרוליִר escrolier חסר בדפוסים. כפי הנראה רש״י רוצה להסביר "נעה לב", מי שלכו - כלומר שכלו - אינו מיושב.
משפט עונש	4176 משלי יט, כה יִשְׁטִיִּצ״א justice חסר בדפוסים.	יתר רחכות	4167 משלי יב, כו לר״ישׁ larjes קשה לקבל גרסה זו, אפילו במוכח "נדיב", כי צורת הרכים אינה סבירה. הפתרון העדיף היה למצוא כאן צורה של פועל, אולי "לר״ישׁ", לומר "ותר" (בציווי), או תואר, הרחבה של "לר״ישׁ". שיהא דווקא במשמעות "נדיב".
צרה צרה, מצומצמת	4177 משלי כג, כז איִשְׁטִר״יט״א estreite	אשם חיקון (הנפש), כפרה	4168 משלי יד, ט אמינד״א amende
פצעים פציעות	4178 משלי כג, כט נברידור״ש navredures חסר בדפוסים. כנמה כתיב יחיד: נברידור״א navredure.	רצון הבאת שלום, הרגעה	4169 משלי יד, ט אפיימיני״ט apeiement
יפרש נוקב, עוקץ	4179 משלי כג, לב פוינ״ט point		
דה"מ יפרש קלמר, דרבן	4180 משלי כג, לב אגוילון״ן aguillon		
חבל תרון	4181 משלי כג, לד מש״ט mast חסר בדפוסים.		

משפט עונש	4191 משלי כה, יושטיצ"א justice	חרלים אדרון (צמח קרצני)	4182 משלי כד, לא פרישגון"ן fresgon חסר בדפוסים.
יקרה לנוקב	4192 משלי ל, יז פוריי"ר forjier	נתר גיר	4183 משלי כה, כ קריד"א creide
שממית עכביש	4193 משלי ל, כח אירייני"א ireinie	ררור סנונית	4184 משלי כו, ב ארונדיל"א arondele
מיץ לחיצה	4194 משלי ל, לג פרימדור"א premedure	מרגמה קלע	4185 משלי כו, ח פונדיל"א fondele כמה כתבי"ד גרסים פונדיל"א frondele, והיא צודה מאוחרת יותר.
כישור מנור אורגים	4195 משלי לא, יט אורטור"א ortoire זה הפירוש של ברנדין. אולם כל הגרסאות מתחילות ברי"ז ולא באל"ף כפי שהיה מחקבל על הדעת ונמצא למשל לעיל מס' 3306. לכן יש נטייה לחשוב, שלפנינו כאן מלה אחרת, אולי ורט"יל werteil מהפועל werteil "לסוכב"; אך טרם נמצאה במשמעות זאת.	זקים קלעים	4186 משלי כו, יח פונדיל"ש fondels גם כאן יש גרסאות ב.ז. מענין, שרשי התאים את המלה למין ולמספר של המקור (ר' הלצו הקודם).
פלך פלך	4196 משלי לא, יט פושי"ל fusel	ינכר להסתיר את מהותו	4187 משלי כו, כד דישקונישטר"א desconeistre באחד מכתבי"היד כתוב לפני הלצו "דשהגוש", אולי זה לעו, אבל אין לו פענוח סביר.

איוב

רכב הלצוים שבכתבי"היד אינם בדפוסים, ולעיתים קרובות אין רשי"י שלפנינו מביא בכלל את המלה, שהם מתרגמים.	4197 איוב א, ה בינישטר"א beneistre	געתררח	4188 משלי כו, ו אינקריישנ"ט encreisant מפריע, נמאס חסר בדפוסים. ר' אה"ל מס' 2422. בכמה כתבי"ד יש גרסה, שאפשר לקרוא אותה "אינקריישבל"ש" encreisables, אבל לא ברור, מה ההבדל בין שתי הצורות.
וכרכו לכרך	4198 איוב א, ח בינישטר"א antiers חסר בדפוסים. ה"ס הסופית היא אולי סימן יחסות הנושא.	מכתש מדוכה	4189 משלי כו, ככ מורטי"ר mortier
חם ישר, הגון	4198 איוב א, ח אנטיר"ש antiers חסר בדפוסים. ה"ס הסופית היא אולי סימן יחסות הנושא.	עלי עלי	4190 משלי כו, ככ פילו"ן pilon אחרי הלצו (המשובש, ובלי גרשיים) קוראים בדפוסים מורטרי"ו mortaro, ואין זה אלא תרגום איטלקי של mortier (היום mortaiolo) או תרגום לשפה רומנית אחרת.

4199 איוב א, יד על ידיהם אמיי"ן טיננ"ט a mein tenant ניצב ליד חסר בדפוסים. הפענח השערה בלבד (גרסת כתב- היד: אמוישטונמיט, אמטונמיט, אמונטמיט, אמנמיט, אמוכמיט).	4200 איוב א, יז ראמלטה אישק־מוצי"ר eschamucier להיחכא חסר בדפוסים.
4201 איוב כג, אמיטר"א ametre למשוך, לפתוח חסר בדפוסים.	4202 איוב כח, גרטי"ר grater להתגרד לגרד חסר בדפוסים.
4203 איוב כ, ח טראיני"ר trainer לסחוב חסר בדפוסים.	4204 איוב כ, יא קונפליינדר"א conpleindre לנד לקונן חסר בדפוסים.
4205 איוב ג, ט אישפלנדור"ש esplandors מראות זוהר חסר בדפוסים.	4206 איוב ג, כד פוישונירני"ט foisonerent שפעו חסר בדפוסים. קשור עם הפידוש השני של רש"י לפניו: "לי רבייה".
4207 איוב ד, טו היריצי"ר hericier לסמר חסר בדפוסים.	4208 איוב ה, כג חית השדה גרוכ"א garove זאב ערכוח זו אחת הגרסאות, העדיפה לפי ברנין. רש"י מצביע על חיה מפחידה. המלה הצרפתית (ממרוצא גרמני:
"אדם-זאב") מתייחסת לאנדרזעם על בני-אדם. שהפכו לזאבים.	4209 איוב ו, ד אינטוישי"ר entoisier חסר בדפוסים. הלעז אינו מתרגם מלה מסוימת, אלא מצביע על המנהג למשוך את החיצים בעל.
4210 איוב ו, ז ריטרייני"ט retreient נצמתו מתכרזים	4211 איוב ז, ה פרונצי"ר froncir רצע להתקמט חסר בדפוסים. ברמין מייחס את הלעז לפסוק ט"ז של פרק ה' ואינו מציין מה הוא בא לתרגם.
4212 איוב ז, יט רקריידר"א recreidre חשעה להתייאש, לחדול חסר בדפוסים.	4213 איוב ח, יא מריש"ק maresc בזה ביצה, מקוה מים רדודים
4214 איוב ט, יז נבריודור"א navredure פצע חסר בדפוסים. רק באחד מכתבי-היד יש סימן של רביט.	4215 איוב ט, לג דיריישני"ר dereisnier מזכיה לטעון
4216 איוב י, טו בדנ"ץ badanz ראה מסתכל רש"י אומר: "איך זה ציחי אלא... כמו רואה". הפידוש של ברנין אינו סביר כלל (צורה חריגה של (vois donc).	4217 איוב יג, יכ אדו"ש a dos לגב חסר בדפוסים. גם כאן אין פידוש של ברנין (צורה עתיקה של ardoise) מתקבל על הדעת. אני משער, שהלעז מתייחס למלה הקדומה "לגבי" ומתרגם

שכבה	4228 איוב יז, ח	אחה מלה במלה. משמעות הפסוק: נבכם נמשל לגב של חומר, כלומר של טיט.
קויפא coife	4218 איוב יג, טו	אוכיח דריישימיניט dereisnement
בפסוק שלטו לא מדובר בשבים, אלא ברשת, שההולך עליה פסחוק, אך רשיי משוהה אה המבנה הרופף של קרשים מצטלבים לאריג המרושת של כסוי הראש לגשים.	הוכחה חסר בדפוסים.	
ברק	4219 איוב יג, כז	צייף cep
ברקים	4229 איוב כ, כה	סד (שבו נעלו רגלי האסירים)
פלנדורש plandurs	4220 איוב יג, כז	סד גזע עץ (כמשמעות של סד)
ר' לעל מסי 3265.	אישטויק estoc	ב'לשון יוני' בדפוסים, אבל ככתב-יד 'בלשון אשכנז' (כשני כתב-ידים, שהם הלעז מופיע).
	4230 איוב כ, כה	סד
דה"מ ברק	פורבייר forbir	גזע עץ (כמשמעות של סד)
לצחצה	4231 איוב כ, כז	תחזקה
[צפוניז] (צפוניים)	אישטוייץ estuiez	אתה קובע
שמורים	כיסויים	חסר בדפוסים.
	4232 איוב כא, יב	תחזקה
עוגב	אישבנימיניט	אפיכ"ש afiches
בידור	esbaniement או esbaneiement	חסר בדפוסים.
	רשיי רחה אה הפירוש הרגיל של "עוגב" = כלי גנינה ונחר אותו מלשון "עגבות" (אהבהבים, תענוגות).	דה"מ תחזקה
	4233 איוב כא, כא	קביעה, סגר
חושש	שיי קלייר se chaleir	תגרע
להיות איכפת	חסר ככתב-יד. הפענוח משוער לפי גרסת דפוס "מקראות גדולות" שקלייר. אחת הבעיות היא: כלום יש שימוש בפועל chaleir עם כינוי חחר?	להשפיע
	4234 איוב כא, לג	פימה
[רגבי] (רגבים)	גלישטייש glestes	פצירה
גושי ארמה	ר' אה"ל מסי 317. כאן רוב ככתב-יד גודסים בלישטייש blestes.	רשיי מטביד, שהמלה "פימה" נגזרת מ"פה", כמו "פיס" (שמאל א' יג, כא).
	4235 איוב כב, ד	סער
חוג	קונפ"ש compas	פתוח לרווחה
מחוגה	שנים מארבעה ככתב-יד נותנים קומפ"ש compas (ר' במבוא של אה"ל, מהד' מתקנת חשמי"ח, ע' 15).	חסר בדפוסים.
	4226 איוב טז, טז	חסר בדפוסים.
	ריטיידיניט retreirent	חסר בדפוסים.
	4227 איוב יז, ה	אישטינציל"א estencele

נחלים גאיות	4243 איוב ל, ו ולידיי"ש waledes חסר בדפוסים.	ילקשו יקטפו	4236 איוב כד, ו אישפרויירונ"ט esfrojeront אחרי הקיזומט es- (במוכן של עקירה, לקיחה) שודש הנגור מ"פרי" frojier) "לחת פירחת". גרסאות כתבי-יד שונות ומשונות, אך סכיד להניח, שהן נכזות מהגרסה הנ"ל.
חרול טרפדים	4244 איוב ל, ז אורטיא"ש orties	ירטבו לח, רטוב	4237 איוב כד, ח מרישט"א moiste חסר בכתבי-יד.
נקר לנקב	4245 איוב ל, ז פוריי"ר forjier	חג להקיף בעיגול	4238 איוב כו, י צירני"ר cerner בדפוסים קוראים לעז שונה: קונפ"ש compas ("מחוגה"). מחקל על הדעת, שלעז אחרון זה אינו בא לתרגם את הפועל "חג" אלא את השם "חק", המחשב לחחליף של "חוג".
חרה שרוף לגמרי	4246 איוב ל, ל איישר"ש eisars חסר בדפוסים. מכתבי-יד השונים קשה להסיק, איזו צורה של הפועל כתב כאן רש"י.	ישרשו לעקור	4247 איוב לא, ח דישרציני"ר destraciner חסר בדפוסים.
[שכם] עצם השכם	4248 איוב לא, כב אישפלדון"ן espaldon חסר בדפוסים.	שואה ערפל	4239 איוב ל, ג ברואיני"א bruine זה הלעז המקובל לתרגום "שואה". אולם נשאלת השאלה, אם אין כאן (ובמקומות האחרים הדומים) טעות, והמלה הנכונה היא רואיני"א ruine ("החמוטטות, הרס").
קנה עצם הזרוע	4249 איוב לא, כב פישטי"ל pestel חסר בדפוסים. כחלק מכתבי-יד הלעז הוא רדונדל"ל redondel, שהוא בדרך כלל "עצם היד", אבל יכול להתאים לכל עצם מעוגלת.	מלוח קקול"י	4240 איוב ל, ד "בלי ארמי". נחשב כטעות ללעז (ר' אה"ל מס' 522א).
רטפס מנוצרת	4250 איוב לג, כה אישקוש"א escose חסר בכתבי-יד. צורת הנקבה כנראה בהשפעת המלה הצרפתית ל"בשר" (charn ?).	מלוח טחב	4241 איוב ל, ד מוש"א mose הלעז משובש בדפוסים (מצו"ש). אחד מכתבי-יד גורס נייבר"א, כפי הנראה במקום "נייבר"א jencivre ("ערער"), שבגלוסר של פרוז הוא התרגום של "רחמים" בהמשך הפסוק.
יספוק יתפלמס	4251 איוב לד, לו דיבטר"א debatra חסר בדפוסים.	נחלים שברים	4242 איוב לו, ו פרייטייניי"ש freiteinies חסר בדפוסים. ר' לעיל מס' 3969, ברוב כתבי-יד יש סיומת שונה, משהו כמו פרייטייצי"ש freitices, כפי הנראה באותה משמעות.
[חבלים] חבלים (לקשירה)	4252 איוב לו, ח קודדי"ש	חבלים חבלים (לקשירה)	4252 איוב לו, ח קודדי"ש
קול ברקים	4253 איוב לו, ד אישלודיי"ש esloides	קול ברקים	4253 איוב לו, ד אישלודיי"ש esloides

צלצל ? אמבורי"ץ	4262 איוב מ, לא	חסר בדפוסים. כאחרים מכתבי-היד: פלמרו"ש plandurs (אחזה משמעות).
חסר בכתבי-היד וקשה לפענח. מצאתי רק השערה זו: אמבורי"ץ ambruz (כמו lambris) כיסר תקרה, ספין. אך אין זה מתאים לענין.		
תוסף תוסף	4263 איוב מ, לב ריקרייטרי"ש recreistras חסר בכתבי-היד.	4254 איוב לז, ד אישטלוני"ר estaloner לודרוף, להשמיד חסר בדפוסים.
יתמלטו הם מוחבאים	4264 איוב מא, יא שונ"ט אישקמוציי"ץ sont eschamuciez חסר בכתבי-היד. אולי יש לחקן שידונ"ט seront "יהי" מוחבאים.	4255 איוב לז, יח מירידי"ר miredoir חסר בדפוסים.
ינדו קינה	4265 איוב מב, יא קונפליינט"א compleinte חסר בכתבי-היד.	4256 איוב לז, יח טרישיטי"ר tresjeter מרצק להתיך
		4257 איוב לח, י פוש"ץ fosez שברים פחירות חסר בדפוסים.
		4258 איוב לח, כט גרישל"א gresle כפר ברד רי אה"ל מס' 1613.

שיר השירים

[עקבי] [עקבים] עקבות	4266 שה"ש א, ח טרצי"ש traces	4259 איוב לח, ל אישטל"ש ? חסר בדפוסים. פענחו של ברנדן אישטרא"ל י"ש estrelis ("להיות חלק"), אינו מתקבל על הדעת וסביר הרבה יותר אישטרא"ל לאיי"ץ estreliez (להיות מאוגדים). אולם יש ש"ץ סופית בכל הגרסאות. אולי אישטרא"ל י"ש estrelis ("להיות בצד") במונח "להיות כל חלק לצד חברו" כלומר "צפוף".
[ססתי] [ססה] קבוצת רוכבים	4267 שה"ש א, ט קִיבְלָא"ה chevalchie	
דמיתוך השוויתי	4268 שה"ש א, ט אדישמי"א adesmei	
[דגלו] [דגל] משיכה, קסם	4269 שה"ש ב, ד אטריי"ט atreit	4260 איוב לט, יח אישויר"ש esweier תמריא תסטה מהרוץ, תחרוג מהקו, תפרוץ גדר חסר בדפוסים.
תעורר למחות, להתנגד	4270 שה"ש ב, ו קְלוֹנִי"ר chalongier	
מדרגה (של טולם), מדרגות	4271 שה"ש ב, יד אישקלונ"ש eschelons כפי הנראה רש"י רואה במלה "מדרגה" שם קיסצי, הכולל את כל מנה המדרגות.	4261 איוב מ, יז אישטלצי"ר entrelacier ישרגו לשלב, לשזור חסר בדפוסים.

קנאה
חרדן אף
4283 שה"ש ח,ו
אינפרינמיניט enprenment
חסר בכתב-היד. ר' לעיל מט' 3217.

מתאימות
שלמות
4272 שה"ש ד,ב
אינטירייש entires

רות

זהה
לזרות
4284 רות ג,ב
וני"ר waner

(מדכרן) [מדכרן]
דיכור
4273 שה"ש ד,ג
parlediz פרלידיץ

איכה

נידה
הנעה
4285 איכה א,ח
אישמוכימיניט esmovement
במשמעות זו לא מצוי במקורות אחרים.

(קרוצותי) [קרוצות]
הלחלים
4275 שה"ש ה,ב
flocels פלוציל"ש

נאנחה
נאנחה
4286 איכה א,ח
שושפיר"א sospira

דה"מ פצעוני
פציעה
4276 שה"ש ה,ז
navredure נברידור"א
חסר ברפוסים.

נאנחה
שושפירוש"א sospirose
רש"י מראה אח היגוד בין הפועל בעבר לבין התואר
(כלשונו: "שם דכר"). אלא שהגרסה שלפנינו לא
ברורה. לכאורה הכוונה היא ש"נאנחה" לבד הוא
פועל, אבל אחרי הכינוי היא" הוא תואר. אך היה
יתר מתקבל על הדעת לראות כאן פועל, וכפסוק
כ"א להלן תואר.

הלחלים
הלחלים מתעופפים
4277 שה"ש ה,יא
פנדלוזיי"ש
pendelojes

עשת
גושי, מקשה
4278 שה"ש ה,יד
masiz משיץ
רש"י מסביר כאלו "עשת" הוא תואר.

נשקד
נקד
4288 איכה א, יד
פוינטוריי"ד pointured
כלומר: כל הפשעים רשומים ביד הקב"ה.

הרהיכני
להרגיע, לגרום נחת
4279 שה"ש ו,ה
asoajier אסואיי"ר

חמרמרז
התכווצו
4289 איכה כ,יא
רגריזיליריניט
regrezilerent

ברכות
גירות
4280 שה"ש ז,ה
covedes קובדי"ש
הפירוש המקובל הוא "ברכות מים". אבל רש"י
מרב על "יונים" (ולזה מתאימה הגרסה של כתב-יד
אחר: קולוביניש"א - קר: קולוביניש - colonbins
("כני יונה").

(בעטף)[העטף]
להחעלף
4290 איכה כ,יא
פשמי"ר pasmer

רהטים
רצים
4281 שה"ש ז,ו
coranz קורנץ
לפי רש"י ה"רהטים" הם הגדלים החלויים בחגורה,
שבהם טוגרים אותה.

תפל
טיח
4291 איכה כ,יד
אפלשטרימיניט
aplastrement

דובב
לשרץ, לרחוש
4282 שה"ש ז,י
fromier פרומיי"ר
ר' אה"ל מט' 1115.

דימיה, לפי פירוש זה, מוכיח את נביאי השקר על
הרגעתם את העם בניגוד לאמת. ברנדן קורא
aflestrement = aflestrimant ("כמישה").

עצם	4303 איכה ד, ז	(שכותך) (שכות)	4292 איכה ב, יד
צבע	קולור־־ color	שחיתות	אנטישדור־־ enweisdure
	הפידוש על "צצם" שיך למסוק ד, ובטעות העבר	חסר בדפוסים. רשיי מסכיר "שכותך" מלשון	"שוכב".
	למסוק ח'.		

קהלת

רוח	4304 קהלת א, ו	פוגת	4293 איכה ב, טו
רצון	טליני־־ talent	לשרוק	שיבלי־־ sibleir
	רשיי מסכיר, שמדובר בשמש, בהמשך למסוק		
	הקדם; והיא הולכת וסוכבת לפי רצונה.		
רוח	4305 קהלת א, יד	טרגת	4294 איכה ב, יח
רצון	טליני־־ talent	היעלמות	טרישלימיני־־ tresalement
		כלומר "אל תחני לך היעלמות" מהצורת, אל תשחי	אותך.
סירים	4306 קהלת ז, ו	(כת עינך) (כת עין)	4295 איכה ב, יח
קוצים	אישפיני־־ espines	אישון	פרזנלי־־ prunele
משפט	4307 קהלת ח, ה	עטופים	4296 איכה ב, יט
עונש	ירשטיצ־־ justice	מתעלפים	פשמיי־־ pasmmez
ראה	4308 קהלת ט, יא	(נחשת) (נחשת)	4297 איכה ג, ו
בראות	וידנ־־ wedant	שרשראות ברזל,	פיריי־־ ferjes
	גם כאן géronidif (ר' לעיל מס' 3209), אף־על־פי	אזיקים	
	שמכנה המשפט, לפי פירוש זה, אינו נראה ככירור.	מטרא	4298 איכה ג, יב
	אולי "בראותו..." [הנעתי למסקנה], כי עת ותגע..."	סימן, שלט	אשינייל־־ aseneil
רעה	4309 קהלת ט, יב	(אשפתו) [אשפה]	4299 איכה ג, יג
רעה	מלוי־־ malweise	תלי, אשפה (לחצים)	קויבר־־ cuivre
	אולי רשיי רעה לומר, שהמצודה מכיאה פתאום	כלי קשר עם המלה cuivre האחרת ("מחושח"),	
	אסון על החיה הנלכדת.	ואולי נעלמה מהשפה החדשה דווקא בגלל דמיון זה.	
קצף	4310 קהלת י, א	הכפישני	4300 איכה ג, טז
קצף	אישקומ־־ escume	להפיל אפיים ארצה	אדינטי־־ adenter
עצמים	4311 קהלת יא, ה	(מרודי) (מרוד)	4301 איכה ג, יט
סגורה	אינקלושידי־־ enclosiede	צעקה, תלונה	קונפלייני־־ compleint
	כתב־יד אחד גורט: אנקלו־־ש=אינקלוש־־א enclose,		
	צורה יותר פשוטה.	צמתו	4302 איכה ג, יג
כוכבים	4312 קהלת יב, ב	לחצו, ככלו	אישטריינידי־־ estreinent
בליטות הלחיים	פומילי־־ pomels		
	זה הפידוש לפי המדרש. באשר לצורת המלה ר' לעיל	קשה לקבוע את הצורה המדויקת של הלעז, כי יש	
	מס' 4274. גם כאן יש גרסאות פומילי־־ pomeils.	הרבה גרסאות שונות. בחלק מהן קודאים	
		אישטריינטי־־ estreinture ("לחץ, כביילה").	

4313 קהלת יבג, דה"מ התעוהו קרנפ"א cranpe
 בכמה כתב-יד הקדמה ללעז זה המלה גוט"א gote
 ("שיגור"), ובאחד מהם, אך גם בדפוסים, התרגום
 המילולי של "העוהו": אינקרנפירונ"ט
 encranpiront.

4314 קהלת יבג, קליבוסת הנק"א hanche
 המלה המתורגמת אינה מן המקרא אלא מפידושו
 המדרשי.

4315 קהלת יבג, ויסתבל אי"ד איר"ט סורפיישי"ן ויהיה עמוס
 עודף עומס ed ert sorfeisiez
 הפועל נגזר מהשם feis (fais), "משא, עומס". יש
 גרסאות שונות, שבהן הפועל הוא פורפיישי"ד
 porfeisier או טרישקרי"ד trescharjier, אך
 המובן דומה.

4316 קהלת יבג, אסמרת גרוש"א grose
 רש"י מסביר, לפי דונש בן לברט, שמדובר בסוג
 מסמרים, בעלי ראש עבה, ואולי כך שם המסמר.

אסתר

4317 אסתר ג, יג נשלוח אישט"ר"א טרמי"ש להיות גמסרים
 estre tramis

4318 אסתר ג, יד פתשגן רישריינימינ"ט הרצאה
 disreinement

4319 אסתר ה, י אישיריטינ"ט ויתאפק התאפק
 e se retint

דניאל

4320 דניאל א, יא מלצר שנישק"ל
 ממונה על משק הבית
 ר' אה"ל מט' 794. בדפוסים מופיע לעז שונה:
 מאיל"ר"ב אליה, שחלקו הראשון הוא בלי טפק
 מיישט"ר"א meustre ("רב ממתה על") החלק השני
 אולי ראל"ה d'al ("של לשוכה").

4321 דניאל ב, יד רב טכחיא אישטול"ט estolt
 יש שלוש מלים (א: "טיפש" מלטינית
 ;stultus; ב) "שהוטר" (ex-tollere); ג) גאה, פראי
 (מגרמנית stolz). קשרתי את תרגומי לאפשרות
 השלישית. אך אין זו אלא השערה. חסר בדפוסים.
 הממצא במילונים אינו כוזב כל צרכו.

4322 דניאל ב, מ, חשל אטינביש"ט atenvist
 חסר בדפוסים. מרק, מרוד

4323 דניאל ג, גה דה"מ משדוקיתא שירוב"ד sibler
 חסר בדפוסים. לשרוק

4324 דניאל ג, כו התחרך ברושלי"ד brusler
 חסר בדפוסים. להישרף

4325 דניאל ד, כד ארכה רישפיי"ט respit
 חסר בדפוסים. ארכה, דחיה

4326 דניאל ה, ו כתבה אישקריטור"א escritura
 חסר בדפוסים. כחיבה

4327 דניאל ז, טו אתכריה פו"ד אישקבי"ד fud escheved
 חסר בדפוסים. התעמק, החבלבל

4328 דניאל ח, יח נרדמתי אינטומי"ץ entomiz
 חסר בדפוסים. הצורה היא בעייתית בגלל הצד"י
 הסופית. הייתה מתקבלת על הדעת סיומת s ולא z,
 אולם כל כתב-יד יד גורסים את הצד"י.

4329 דניאל ט, ה סור טולנ"ט tolant
 בהסירנו (על-ידי זה שהסרנו)

אספרנא בורזות	4340 עזרא ו, ח אישפלייטורשמני"ט espleitosment	חרץ חפירה (cave קב"א צ"ל קב"א קב"א)	4330 דניאל ט, טכה פושטי"ד fosed כדפוסיס לעז שונה: קאב"ה (צ"ל קב"א קב"א)
לא שלו כלי לשכש	4341 עזרא ו, ט שנ"ץ דישטורכי"ד sanz destorber	עצרה להחזיק, לעכב	4331 דניאל י, ח רטיני"ר retenir חסר כדפוסיס.
לשרשי לשרש	4342 עזרא ז, כו דישרציני"ר desraciner	נרדם המום	4332 דניאל י, ט אינטומיץ entomiz חסר כדפוסיס. ר' לעיל מס' 4328, אלא שכאן יש כאחד מכתבי-היד ש"ן טופית.
נחמיה			
מנעולץ בריחזי	4343 נחמיה ג, ג שי"ש וירדול"ץ ses werolz	מרעיד לרעוד	4333 דניאל י, יא טרינבלי"ר trenbler חסר כדפוסיס. ככמה כתב"ד טרינבלי"ט (trentant "ירעד").
פלך דוכסות	4344 נחמיה ג, ט דויילמי"ש dujelmes		4334 דניאל י, טז ק"רדוני"ל chardonel ציד (של דלת [ציד] (ציד) [ציד]) וכדומה)
תועה נק	4345 נחמיה ד, ב מישפרישו"ן mesprison	חסר כדפוסיס. באה"ל מס' 2348 יש צורה שונה chardenel .	
עזרא			
משמר תצפית, מארב	4346 נחמיה ד, ג גייט"א geite	רח רצון	4335 עזרא א, א טלינ"ט talent חסר כדפוסיס.
תומה מדוכה	4347 נחמיה ד, ד מורטי"ר mortier	דה"מ שלו לשכש	4336 עזרא ד, ככ דישטורכי"ר destorber
נעתי נענעתי	4348 נחמיה ה, ג אישקרדולי"י escrolei	גלל שיש	4337 עזרא ה, ח מרב"א marbre
בודאם מדמה אותם	4349 נחמיה ו, ח קונטרובנ"ט ליי"ש controvant les	אספרנא בורזות	4338 עזרא ה, ח אישפלייטורשמני"ט espleitosment הלעז כדפוסיס מקוטע ומשוכש.
טוכתי גבורותי	4350 נחמיה ו, יט שי"ש פראיציי"ש ses proces	גלל שיש	4339 עזרא ו, ד מרב"א marbre

מצלחים 4351 נחמיה זג, משמרות
 גייטי"ש geites תצפיות, מארכים
 חסר בדפוסים.

4352 נחמיה ט, שם
 רינו"ם renom תהילה
 במחצית כתביהיד האוח הסופית היא גו"ן: רינו"ן
 renon.

4353 נחמיה יא, כה בשדתם
 אי"ן לז"ר קנפני"ש כמישורם, בשדות
 הפתוחים שלהם en lor cnanpánies
 חסר בדפוסים, ואין שם בכלל פירוש רש"י על
 המלה.

4354 נחמיה יג, ואדעה
 א"י אפריני"ש e aprenei ושמעתי
 חסר בדפוסים. וגם כאן אין פירוש רש"י על המלה.

4362 דה"י א' כט, קצונ"ש
 caçons מטבעות

4363 דה"י א' כט, יא ממלכה
 ויקטוריא victorie ניצחון

4364 דה"י א' כט, יט הכינות
 אפרישטי"ש aprestei הכנתי

דברי הימים

בכתביהיד של רש"י אין אף לעז אחד בדברי הימים.
 הכל מהדפוסים.

דברי הימים א

4355 דה"י א' ב, נב הראה
 פורמדדיפיו ?

לא הצלחתי לפענח בשום אופן. רש"י מסביר את
 המלה, שלא כרגיל, "המרשל", אבל לא ראיחי ביטור
 צרפתי, שיתאים לאותיות אלו.

4356 דה"י א' יא, יח ויבקעו
 דור"ך כרעכ"ן ר"י לפרוץ את
 השערים טור"א
durch brechen die Tore (בגרמנית)

בלעז גרמני זה, המופיע בדפוסים, המלים האחרונות
 כתובות "ר"י שאר"ה", וראיחי לנכון להציע את
 החיקון הנ"ל.

4357 דה"י א' יב, יט רוח
 טלינ"ט talent רצון

דברי הימים ב'

4365 דה"י ב' א, ט יאמן
 שיר"א ויריט"ל יהיה אמיתי
 sera weritel
 השערה לפי המופיע בדפוס: "פראברט"ש".

4366 דה"י ב' א, טז מקרא
 שטוט"א stute סוסה (בגרמנית)
 כפי הנראה הסרה מילת-השלמה, כמו "בית-הסוסה"
 או כדומה (חזה לגידול סוסים בגרמנית: gestut,
 מאותו גזרון).

4367 דה"י ב' ב, ט מכות
 פו"ל אוי"ף voll auf בשפע (בגרמנית)

קופים קופים בעלי-זנב (בגרמנית)	4375 דה"י ב' ט, כא מערקאצ"ן <i>merkazen</i> ר אה"ל מס' 2302.	רפסדות רפסודות (בגרמנית) הגרסה שבדפוסים "פלייצ"א" אינה מחקבלה על הרעה אלא אם כן נהגו לתחעק s כפולה בצד"י.	4368 דה"י ב' כ, טו פלייצ"א <i>flösse</i>
עקרבים רצועות(בגרמנית) כתוב: ברמ"ן, אך יש להניח, שהכתיב נוספה בחיקוי לעברית ("בעקרבים").	4376 דה"י ב' י, יא רימ"ן <i>riemen</i>	דה"מ ויצפהו להפיק (בגרמנית)	4369 דה"י ב' ג, ד אנטוארפיי"ן <i>entwerfen</i>
דה"מ וכידך כח נוצז כמילונים מוצאים hardi וגם hardoin. אולי זו צורה שלישית בין זו לזו.	4377 דה"י ב' כ, ו הרדי"ן <i>hardin</i>	הפרשן מתרגם את המלה "פטורי" שכפידושו (מתוך מלכים א' ו, פסוקים יח, כט, לכ ולה). לדבריו מדובר ביצירת צורות, אבל הוא מקשר את המלה עם "פטר את אשור", כלומר להוציאה, לגרשה.	4370 דה"י ב' ג, טז קייפ"א <i>coife</i>
אכרים עובדי אדמה (באיטלקית)	4378 דה"י ב' כו, י אראטורי" <i>aratori</i>	שרשרות כחרת	4371 דה"י ב' ד, ג פומיל"ש <i>pomels</i>
ערמות ערמות (בגרמנית)	4379 דה"י ב' לא, ו הויפ"ן <i>haufen</i>	דה"מ מקיפים כפתורים הלעז מסביר את המלה "פקעים": הכוונה היא לכפתורים של נוי, המעטרים כלי קודש.	4371 דה"י ב' ד, ג פומיל"ש <i>pomels</i>
מחברות מוטות (בגרמנית)	4380 דה"י ב' לד, יא שפנגיי"ן <i>spangen</i>	דה"מ מקיפים כפתורים הלעז מסביר את המלה "פקעים": הכוונה היא לכפתורים של נוי, המעטרים כלי קודש.	4372 דה"י ב' ד, ג שולדידור"א <i>soldedure</i>
קרות קורות הגרסה בספרינו: טרכי"ר. אולי יש לראות בזה פועל (כמו הפשט בעברית) טרכי"ר <i>traver</i> או טרכי"ר <i>trever</i> (לצייד בקורות).	4381 דה"י ב' לד, יא טריב"ש <i>trevs</i>	[מצקתו]מצקה) ריחוק לפנינו: שולדור"א. ייחכן, שהמלה הייתה מקוצרת כך.	4372 דה"י ב' ד, ג שולדידור"א <i>soldedure</i>
לנצח כדי לפקח	4382 דה"י ב' לד, יב פור"ר מיישטרי"ר <i>por meistrer</i> הלעז משוכש: "דומי"ש טרי"ר".	עבי האדמה חומר, טין	4373 דה"י ב' ד, ז ארזיל"א <i>arzile</i>
		מכלות עדין, טהור	4374 דה"י ב' ד, כא פי"ן <i>fin</i>

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח
www.daat.ac.il

